

Treaty Series No. 79 (1955)

Agreement

between the Government of the
United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
and the Government of Bulgaria

relating to the Settlement of Financial Matters

London, September 22, 1955

*Presented by the Secretary of State for Foreign Affairs to Parliament
by Command of Her Majesty
November 1955*

LONDON
HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE

SIXPENCE NET

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF BULGARIA RELATING TO THE SETTLEMENT OF FINANCIAL MATTERS

London, September 22, 1955

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (hereinafter referred to as the United Kingdom Government) and the Government of the People's Republic of Bulgaria, (hereinafter referred to as the Bulgarian Government) have agreed as follows:—

ARTICLE 1

The Bulgarian Government shall pay to the United Kingdom Government the sum of £400,000 (four hundred thousand pounds sterling) in full and final settlement of the following:—

- (a) all sums due to the United Kingdom Government or to British nationals from the Bulgarian Government or from Bulgarian nationals in respect of:—
  - (i) commercial and banking transactions and shipping and transport services, where the obligation arose on or before 28th October, 1944, and the sum was due and payable prior to 15th September, 1947;
  - (ii) balances held at banks in Bulgaria at 15th September, 1947;
  - (iii) claims of British nationals arising out of contracts of insurance and reinsurance concluded with Bulgarian nationals on or before 28th October, 1944;
- (b) all obligations of the Bulgarian Government and of Bulgarian nationals to the United Kingdom Government and British nationals arising out of Article 23 of the Treaty of Peace with Bulgaria signed in Paris on 10th February, 1947 (hereinafter referred to as the Treaty of Peace with Bulgaria)⁽¹⁾;
- (c) personal prejudice claims presented to the Bulgarian Government by the United Kingdom Government before the date of the signature of the present Agreement;
- (d) all claims (whether presented or not at the date of signature of the present Agreement) in respect of British property, rights and interests affected, directly or indirectly, prior to the date of the present Agreement by Bulgarian measures of nationalisation, expropriation and other similar measures arising out of structural changes in the Bulgarian economy, which came into force before the date of the present Agreement.

ARTICLE 2

(1) Payment of the sum mentioned in Article 1 of the present Agreement shall be made by instalments to be paid to the United Kingdom Government by the Bulgarian Government on 31st March in each year, beginning on 31st March, 1956. The amount of these instalments shall be 5 per cent. of

(¹) "Treaty Series No. 52 (1948)," Cmd. 7483.

the sterling proceeds, based on the f.o.b. value, of imports into the United Kingdom from Bulgaria in the twelve months ending on 31st December preceding the date of payment.

(2) The United Kingdom Government and the Bulgarian Government agree that for this purpose the f.o.b. value in sterling of imports into the United Kingdom from Bulgaria shall be taken to be that recorded in the published accounts relating to Trade and Navigation of the United Kingdom less a deduction of 10 per cent. The United Kingdom Government undertake to inform the Bulgarian Government of that value on or before 28th February of each year.

ARTICLE 3

For the purposes of the present Agreement:—

(1) "British nationals" shall mean:—

- (i) physical persons who at the date of the signature of the present Agreement are citizens of the United Kingdom and Colonies, or British-protected persons belonging to any of the territories for whose international relations the United Kingdom Government are responsible; and
- (ii) companies, firms and associations incorporated or constituted under the laws in force in the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland or in any territory for whose international relations the United Kingdom Government are, at the date of the present Agreement, responsible;

provided that:

the persons, companies, firms and associations concerned were equally British nationals in accordance with the foregoing definition at the date at which the claim arose or, in the case of claims arising under Article 23 of the Treaty of Peace with Bulgaria, on 15th September, 1947;

- (iii) heirs and legal representatives of deceased physical persons who were British nationals in accordance with the foregoing definition both at the date at which their claim arose and at the date of death.

(2) "Bulgarian nationals" shall mean:—

- (i) physical persons possessing Bulgarian citizenship;
- (ii) those juridical persons, companies, firms, associations and the like, concerned with the claims, debts and obligations mentioned in Articles 1 and 5 of the present Agreement.

ARTICLE 4

(1) The expression "British property" in sub-paragraph (d) of Article 1 shall mean:—

all property, rights and interests affected by the various Bulgarian measures which on the date of the relevant law, decree or other measure were owned directly or indirectly, in whole or in part, and whether legally or beneficially, by British nationals, to the extent to which they were so owned.

(2) In relation to claims in respect of measures of nationalisation, expropriation and other similar measures, the date on which the claim arose shall be deemed to be the date on which the relevant law, decree or other measure was published or notified.

ARTICLE 5

(1) The United Kingdom Government hereby declare on their own behalf and on behalf of British nationals that payment by the Bulgarian Government of the sum of £400,000 mentioned in Article 1 of the present Agreement fully and finally discharges the Bulgarian Government and Bulgarian nationals from all liability to the United Kingdom Government and British nationals in respect of all the debts, claims and obligations mentioned in Article 1 of the present Agreement.

(2) The Bulgarian Government hereby declare that the sum of £400,000 mentioned in Article 1 of the present Agreement has been arrived at after taking into account:—

- (i) all liabilities in Bulgaria of British nationals in connection with the debts, claims and obligations mentioned in Article 1 of the present Agreement;
- (ii) the claims of the Bulgarian Government arising out of Article 20 of the Treaty of Peace with Bulgaria;
- (iii) claims of Bulgarian nationals arising out of contracts of insurance and reinsurance concluded with British nationals on or before 28th October, 1944;

and that all such liabilities and claims are thus fully and finally discharged as from the date of the present Agreement.

(3) The United Kingdom Government and the Bulgarian Government agree that neither Government shall present to the other, on its behalf or on behalf of any person, whether included in the definition of British nationals or Bulgarian nationals or not, any claim which relates to any of the debts, obligations and claims mentioned in Article 1 of the present Agreement, or to any of the liabilities or claims mentioned in the preceding paragraph of this Article; nor will either Government support any such claims.

ARTICLE 6

The provisions of the present Agreement in so far as they relate or refer to contracts of insurance and reinsurance, are hereby deemed to constitute an agreement between the United Kingdom Government and the Bulgarian Government within the meaning of paragraph 4 of Annex V A of the Treaty of Peace with Bulgaria.

ARTICLE 7

(1) The United Kingdom Government shall obtain all documents of title which are available relating to the claims of British nationals under Article 1 of the present Agreement.

(2) If such documents relating to any claims are not available (as, for example, if such documents of title have not been executed or if, in the case of a claim under sub-paragraph (d) of Article 1 of the present Agreement, the documents also related to property, rights or interests unaffected by any of the various Bulgarian measures), the United Kingdom Government shall obtain a document signed by the British national to whom the payment is to be made, or by the person who made the claim, surrendering all claims by him to which the payment relates.

(3) The United Kingdom Government shall retain custody of the documents obtained in accordance with the provisions of paragraphs (1) and (2) of this Article and shall deliver to the Bulgarian Government such documents relating to each claim as soon as the final payment under Article 1 of the present Agreement shall have been made by the Bulgarian Government.

(4) The United Kingdom Government shall submit to the Bulgarian Government not later than 30th September, 1958, particulars concerning documents obtained in accordance with paragraphs (1) and (2) of this Article.

ARTICLE 8

The Contracting Governments shall co-operate in all matters affecting the operation of the present Agreement and to that end, at the request of the United Kingdom Government, the Bulgarian Government shall furnish as soon as possible such details of title and of value as are held by the appropriate Bulgarian authorities to enable the United Kingdom Government to determine any claims of British nationals. The Bulgarian Government shall also, at the request of the United Kingdom Government, supply copies of each Bulgarian law, decree, or other measure applied to particular properties in relation to any claim covered by the provisions of sub-paragraphs (b) and (d) of Article 1 of the present Agreement.

ARTICLE 9

The present Agreement shall come into force on the date of signature thereof.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed the present Agreement and affixed thereto their seals.

Done in duplicate at London this twenty-second day of September, nineteen hundred and fifty-five in the English and Bulgarian languages, both texts being equally authentic.

On behalf of the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland:

On behalf of the Government of the People's Republic of Bulgaria:

(L.S.) READING.

(L.S.) IVAN POPOV.

СПОГОДБА МЕЖДУ ПРАВИТЕЛСТВОТО НА СЪЕДИ-
НЕНОТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕ-
ВЕРНА ИРЛАНДИЯ И ПРАВИТЕЛСТВОТО НА НА-
РОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ОТНОСНО УРЕЖ-
ДАНЕТО НА ФИНАНСОВИ ВЪПРОСИ.

Правителството на Съединеното Кралство на Великоори-
тания и Северна Ирландия /по-долу наричано Правителство на Съеди-
неното Кралство/ и Правителството на Народна Република България
/по-долу наричано Българско правителство/ се съгласиха за след-
ното :

ЧЛЕН 1.

Българското правителство ще плати на Правителството
на Съединеното Кралство сумата 400,000 /четирестотин хиляди/ ли-
ри стерлинги за пълно и окончателно уреждане на следното:-

/а/ Всички суми дължими на Правителството на Съедине-
ното Кралство или на британски поданици от Българското правител-
ство или български граждани за:-

/I/ Търговски и банкови сделки и корабоплавател-
ни и транспортни услуги, при които задълже-
нието е възникнало на или преди 28 октомври
1944 година и сумата е била дължима и платима
преди 15 септември 1947 година;

/II/ Салда държани в банки в България към 15 сеп-
тември 1947 година;

/III/ Претенции на британски поданици произтичащи
от договори за застраховка и презастраховка,
сключени с български граждани на или преди
28 октомври 1944 година;

/б/ Всички задължения на Българското правителство и
на български граждани към Правителството на Съеди-
неното Кралство и британски поданици произтичащи
от член 23 от Договора за мир с България, подпи-

сан в Париж на 10 февруари 1947 година /по-доку наричан Договор за мир с България/.

/с/ Претенции за лични щети представени на Българското правителство от Правителството на Съединеното Кралство преди датата на подписването на настоящата Спогодба.

/д/ Всички претенции /независимо от това дали са представени или не към датата на подписване на настоящата Спогодба/ за британска собственост, права и интереси, засегнати преко или косвено, преди датата на настоящата Спогодба от българските мерки за национализация, експроприация и други подобни мерки, възникнали от структурните изменения в българската икономика, които са влезли в сила преди датата на настоящата Спогодба.

ЧЛЕН 2.

1. Плащането на сумата упомената в член 1 на настоящата Спогодба ще бъде направено чрез вноски, които ще се плащат на Правителството на Съединеното Кралство от Българското правителство всяка година на 31 март, като се започне от 31 март 1956 година. Размера на тези вноски ще бъде 5% от стерлинговите постъпления, изчислени върху фобната стойност на вноса в Съединеното Кралство от България в дванадесеттях месеца свършващи на 31 декември, преди датите на плащанията.

2. Правителството на Съединеното Кралство и Българското правителство се съгласиха, че за тази цел, за фобна стойност в стерлинги на вноса в Съединеното Кралство от България ще се приема стойността посочена в публикуваните статистики за Търговия и Корабоплаване на Съединеното Кралство, с едно намаление от 10 процента. Правителството на Съединеното Кралство се задължава да информира Българското правителство за тази стойност на или преди 28 февруари всяка година.

ЧЛЕН 3.

За целите на настоящата Спогодба:

/1/ "британски поданици" ще означава:-

/I/ Физически лица, които на датата на подписването на настоящата Спогодба са граждани на Съединеното Кралство и колонните или британски протектирани лица принадлежащи към която и да е от териториите, за чиито международни отношения е отговорно Правителството на Съединеното Кралство; и

/II/ Дружества, фирми и сдружения инкорпорирани или създадени по законите, които са в сила в Съединеното Кралство на Велжкобритания и Северна Ирландия или на която и да е територия, за чиито международни отношения на датата на настоящата Спогодба е отговорно правителството на Съединеното Кралство;

при условие, че:

Лицата, дружествата, фирмите и сдруженията, за които става дума са били британски поданици съгласно горната дефиниция също и на датата, на която претенцията е възникнала, а в случаите за претенции по член 23 от Договора за мир с България, на 15 септември 1947 година;

/III/ Наследници и законни представители на починали физически лица, които са били британски поданици съгласно горната дефиниция, както на датата на която тяхната претенция е възникнала, така и на датата на смъртта.

/2/ "Български граждани" ще означава:-

- /I/ Физически лица имащи българско гражданство;
- /II/ Онези юридически лица, дружества, фирми сдружения и други такива, засегнати от претенциите, дълговете и задълженията споменати в членове 1 и 5 на настоящата Спогодба.

ЧЛЕН 4.

1. Изразът "британска собственост" в точка "д" на член 1 ще означава:

Всяката собственост, права и интереси засегнати от различните български мерки, които на датата на съответният закон, указ или друга мярка, са били притежавани преко или косвено, изцяло или частично, на законно основание или бенефициерно от британски поданици, до размера на тяхното притежание.

2. За претенциите по мерки за национализация, експроприация и други подобни мерки, за дата на възникване на претенцията ще се счита датата, на която съответният закон, указ или друга мярка са били публикувани или съобщени.

ЧЛЕН 5.

1. Правителството на Съединеното Кралство декларира от свое собствено име и от името на британските поданици, че плащането от Българското правителство на сумата от 400,000 лири стерлинги, спомената в член 1 на настоящата Спогодба, пълно и окончателно освобождава Българското правителство и българските граждани от всякаква отговорност, към Правителството на Съединеното Кралство и британските поданици, за всички дългове, претенции и задължения, споменати в член 1 на настоящата Спогодба.

2. Българското правителство декларира, че сумата от

400,000 лири стерлинги, спомената в член 1 на настоящата Спогодба беше установена след вземане предвид:

- /I/ Всички задължения в България на британски поданици във връзка с дълговете, претенциите и задълженията споменати в член 1 на настоящата Спогодба;
- /II/ претенциите на българското правителство във връзка с член 20 от Договора за мир с България;
- /III/ Претенциите на български граждани, произтичащи от договори за застраховка и презастраховка, сключени с британски поданици на или преди 28 октомври 1944 година;

и, че всички такива задължения и претенции са по този начин пълно и окончателно уредени от датата на настоящата Спогодба.

3. Правителството на Съединеното Кралство и българското правителство се съгласиха, че никое от тях не ще представя на другото, от свое собствено име или от името на каквито и да е лица, независимо от това дали са включени или не в дефинициите за британски поданици и български граждани, каквато и да е претенция, която се отнася до някои от дълговете, задълженията и претенциите споменати в член 1 на настоящата Спогодба, или до някое от задълженията или претенциите споменати в предшестващата точка на този член; нито пък двете Правителства ще подкрепят каквито и да е такива претенции.

ЧЛЕН 6.

Разпоредбите на настоящата Спогодба, доколкото те се отнасят или препращат към договори за застраховка и презастраховка, се считат, че представляват едно Споразумение между Правителството на съединеното Кралство и Българското правителство, по смисъла на точка 4 на Приложение V A от Договора за мир с България.

ЧЛЕН 7.

1. Правителството на Съединеното Кралство ще получи всички налични документи за права, във връзка с претенциите на британски поданници по член 1 на настоящата Спогодба.

2. Ако такива документи отнасящи се до каквито и да е претенции не са на лице /ако например такива документи за права не са били оформени или ако в случай на претенции по член 1 точка "д" на настоящата Спогодба документите се отнасят и до друга собственост, права или интереси незасегнати от която и да е от различните български мерки/ Правителството на Съединеното Кралство ще получи един документ, подписан от британският поданик на когото ще направи плащане или от лицето, което е предявило претенцията, за отказване от него от всички претенции, до които се отнася плащането.

3. Правителството на Съединеното Кралство ще задържи документите получени в съгласие с разпоредбите на точки 1 и 2 на този член и ще предаде на българското правителство такива документи за всяка претенция, веднага след като бъде направено окончателното плащане от Българското правителство, по член 1 на настоящата Спогодба.

4. Правителството на Съединеното Кралство ще даде на българското правителство подробности относно документите получени съгласно точки 1 и 2 на този член не по-късно от 30 септември 1958 година.

ЧЛЕН 8.

1. Договоращите Правителства ще си сътрудничат по всички въпроси засягащи изпълнението на настоящата Спогодба и за тази цел, по молба на Правителството на Съединеното Кралство, Българското правителство ще представи, колкото се може по-скоро

данните за правата и оценките, които са на разположение на съответните български власти, за да даде възможност на Правителството на Съединеното Кралство да определи всички претенции на британските поданици. Българското правителство, по молба на Правителството на Съединеното Кралство, също така ще даде препис от всеки от българските закони, укази или други мерки, приложени за отделните собствениности, във връзка с всички претенции покрити от разпоредбите на точки "б" и "д" от член 1 на настоящата Спогодба.

ЧЛЕН 9.

Настоящата Спогодба ще влезе в сила от датата на подписването ѝ.

В уверение на което додуподписаните, надлежно опълномощени от тяхните съответни Правителства подписаха настоящата Спогодба и я подпечатаха с печатите си.

Съставена в два екземпляра в Лондон на *двадесет* *пет* септември хиляда деветстотин и петдесет и пета година на английски и български езици, като и двата текста имат еднаква сила.

ОТ ИМЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА СЪЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО НА
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЪВЕРНА
ИРЛАНДИЯ.

(L.S.) READING

ОТ ИМЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ.

(L.S.) IVAN POPOV.